

РЕШЕНИЕ

№ 3018

гр. София, 20.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 56 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Н. Д. С. М.

при участието на секретаря П. Н. Н.
като разгледа докладваното от Н. Д. С. М. Гражданско дело № 20231110134985 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявени от „Т.“ ЕООД срещу „А. 9“ ЕООД осъдителни искове – главен иск с правно основание **чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД, вр. чл. 87, ал. 1 ЗЗД** за сумата от **1574 лв.**, представляваща подлежа на връщане сума по развален договор за изработка и подмяна на стъклопакети, **ведно със законната лихва** от 23.06.2023 г. до окончателното плащане, и акцесорен иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от **110,62 лв.**, представляваща обезщетение за забава, претендирано за периода от 13.10.2022 г. до 22.06.2023 г.

Ищецът твърди, че с ответника сключили неформален договор за изработка и подмяна на стъклопакети, по който била издадена от ответника фактура № 0000000***/12.10.2022 г. за сумата от 1547 лв. с ДДС, която сума била изплатена от ищеца в полза на ответника на 13.10.2022 г. Въпреки плащането, договорената работа не била извършена, поради което ищецът развалил договора. Въз основа на изложеното претендира връщане на сумата в размер на **1574 лв.**, представляваща подлежа на връщане сума по развален договор за изработка и подмяна на стъклопакети, както и сумата от **110,62 лв.**, представляващо обезщетение за забава, претендирано за периода от 13.10.2022 г. до 22.06.2023 г.

Ответникът не е подал отговор на исковата молба в законоустановения срок по чл. 131, ал. 1 ГПК.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните, и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото е представена разпечатка от електронна кореспонденция (л. 8 -10). Видно от същата на 06.10.2022 г. И. г. изпратил съобщение от електронна поща info@alba-l.com до mail@techexim-bg.com, към което приложил оферта за подмяна на стъклопакети. Офертата е разпечатана по делото, видно от която същата е за стъклопакети с размери 1. 955/2005 мм – 2 бр., 20 мм. б/б; 2. 975/2005 мм – 1 бр. 20 мм. б/б; 3. 1180/1565 – 1 бр. 20 мм. б/б – с цена от 1164 лв.; и 4. 955/2005 мм – 2 бр., 20 мм.

б/триплекс; 5. 975/2005 мм – 1 бр. 20 мм. б/триплекс; 6. 1180/1565 – 1 бр. 20 мм. б/триплекс – с цена от 1574 лв. Видно от второ съобщение от 12.10.2022 г. подписано от И. г. и изходящо от електронна поща info@alba-l.com до mail@techexim-bg.com, в продължение на телефонен разговор от същия ден, приложено към съобщението се изпраща фактура за изработка и монтаж.

По делото е приложена фактура № 0000000***/12.10.2022 г. за монтаж на стъклопакети на стойност 1574 лв. с ДДС с получател „Т.“ ЕООД и доставчик на услугата „А. 9“ ЕООД. Приложено е и платежно нареждане с наредител „Т.“ ЕООД и получател „А. 9“ ЕООД, от което се установява заплащане на 13.10.2022 г. на сумата от 1574 лв. с основание фактура № 0000000***/12.10.2022 г., монтаж на стъклопакети.

Видно от последната представена по делото разпечатка на електронно съобщение от info@alba-l.com до mail@techexim-bg.com от 23.01.2023 г., същото гласи „Здравейте, г.н Переновски, извиняване се за причиненото неудобство. Ще придвижва нещата и до края на седмицата ще ви възстановим заплатената от вас сума. Приятен ден!“.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

По иска по чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД, вр. чл. 87, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже следните кумулативни предпоставки: наличието на валидно правоотношение между страните по договор за изработка с твърдяното съдържание; престиране в изпълнение на същия в полза на ответника на претендираната за връщане сума предмет на договора; разваляне на договора /обусловено от отправено писмено предупреждение за разваляне и изтичане на дадения с него подходящ срок за изпълнение/. При доказване на горните предпоставки в тежест на ответника е да докаже наличието на основание за задържане на полученото – точно изпълнение на поетите с договора задължения, или алтернативно – връщане на дадената сума по договора.

При така разпределената доказателствена тежест, съдът намира, че искът е основателен. Съображенията за това са следните:

Наличието на валидно възникнало облигационно правоотношение по неформален договор за изработка се установява от приложената по делото разпечатка на електронна кореспонденция, както и фактура и преводно нареждане за плащане от ищеца в полза на ответника на сумата от 1574 лв. с основание фактура № 0000000***/12.10.2022 г., монтаж на стъклопакети.

Ответникът не е ангажирал доказателства за установяване на изпълнение на задълженията по договора, нито на връщане на дадената сума. От друга страна, изявлението в последното електронно съобщение, че сумата ще бъде възстановена, представлява индиция за обстоятелството, че ищецът е отправил извънсъдебна покана за разваляне на договора и връщане на сумата. В константната практика на ВКС, се приема, че разпоредбата на чл. 87, ал. 1 ЗЗД, установяваща предпоставките за едностранно разваляне на двустранните договори при виновно неизпълнение, има диспозитивен характер, и че страните са свободни сами да определят условията, при които настъпва разваляне на същия с едностранно волеизявление на изправната до неизправната страна, в т. ч. и да предвидят, че изявлението за разваляне може да бъде отправено и да поражда действие след изтичането на предварително определен от тях срок след настъпване падежа на изпълнението, без да е необходимо даването на допълнителен срок за изпълнение. Изведено е още, че изявлението за разваляне на договора може да бъде направено и в исковата молба, в която се претендира връщане на сумата като платена на отпаднало основание – по развален договор. Ето защо настоящата инстанция намира, че договорът за изработка и монтаж на стъклопакети и

развален и платената по дело сума подлежи на връщане.

Въз основа на горното съдът намира, че искът с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД вр. чл. 88, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 87, ал. 1 ЗЗД е основателен, поради което следва да бъде уважен.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е докаже начилюето на главен паричен дълг и изпадане на ответника в забава.

Съгласно правилата на чл. 84, ал. 1, 2 и ЗЗД, длъжникът изпада в забава от поканата да изпълни, освен ако задължението не е срочно или не произтича от непозволено увреждане. В хипотеза на подлежаща на връщане сума на отпаднало основание задължението за връщане на даденото може да бъде уговорено като срочно – например с даване на едноседмичен срок за връщане на даденото, едва след изтичане на който длъжникът би бил поставен в забава. Това е само правна възможност, като при липса на уговорен срок за връщане, задължението има безсрочен характер, поради което длъжникът изпада в забава с разваляне на договора и искането за връщане на сумата. Видно от представените по делото доказателства, изявление за разваляне е било отправено, като най-късно това се е случило на 23.01.2023 г., когато е изпратено последното съобщение, в което представител на ответника обещава връщане на сумата. Поради липса на доказателства за по-ранна дата, именно датата 23.01.2023 г. следва да се приеме като дата на поканата за връщане на сумата, от която дата и длъжникът изпада в забава. Забавата не настъпва от момента на плащане на сумата – 13.10.2022 г., като дори в хипотезата на чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД при искане за връщане на дадено при начална липса на основание, за поставяне на длъжника в забава отново е необходима покана, като такава се дължи *per argumentum a fortiori* и в хипотезата на първоначално валидно възникнало облигационно правоотношение по двустранен договор, който впоследствие е развален и основанието за задържане е отпаднало с обратна сила. Ето защо съдът намира, че ответникът е изпаднал в забава на 23.01.2023 г., а не на 13.10.2022 г., както твърди ищецът. Въз основа на този извод и с помощта на общодостъпен калкулатор по реда на чл. 162 ГПК съдът определя размера на обезщетението за забава като възлизащо на сумата от 75,40 лв. До този размер искът следва да бъде уважен, а за разликата над сумата от 75,40 лв. до пълния предявен размер от 110,62 лв. искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

По разноските:

С оглед изхода на спора, разноски се дължат и на двете страни, като такива са претендирани единствено от ищеца. Ищецът е претендирал разноски в общ размер от от които 112,96 лв. платена държавна такса и 916 лв. платено адвокатско възнаграждение, като с оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 1007,43 лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „А. 9“ ЕООД, ЕИК ***** да заплати на „Т.“ ЕООД, ЕИК ***** на основание **чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД вр. чл. 88, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 87, ал. 1 ЗЗД** сумата от **1574 лв.**, представляваща подлежа на връщане сума по развален неформален договор за изработка и подмяна на стъклопакети, по фактура № 0000000***/12.10.2022 г., ведно със законната лихва от 23.06.2023 г. до окончателното плащане, и на основание **чл. 86, ал. 1 ЗЗД** сумата от **75,40 лв.**, представляваща обезщетение за забава за периода от 23.01.2023 г. до 13.10.2022 г., като **ОТХЪРЛЯ** иска с правно основание **чл. 86, ал. 1 ЗЗД** за разликата над сумата от 75,40

лв. до пълния предявен размер от 110,62 лв. и за периода от 13.10.2022 г. до 22.01.2023 г., като неоснователен.

ОСЪЖДА „А. 9“ ЕООД, ЕИК ***** да заплати на „Т.“ ЕООД, ЕИК ***** на основание чл. 78, ал. 1 ЗЗД сумата от **1007,43 лв.**, представляваща разноси по настоящото производство.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в 2 – седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____